

Vse spise, v oceno poslane knjige itd. je pošiljati na uredništvo — naročnino, reklamacije in vse administrativne stvari pa na upravništvo v Ljubljani, Učiteljska tiskarna, Franciškanska ul. 6/l. Vse pošiljatve je pošiljati franco. Reklamacije so proste poštne. Rokopisov ne vračamo. Telefon uredn. 312.

UČITELJSKI TOVARIŠ

Stanovsko politiško glasilo UJU. - Poverjeništvo Ljubljana

Izhaja vsak četrtek. Naročnina znaša za neorganizirane 40 Din, za inozem. 60 Din. Posamezna številka 1 Din. Članstvo „Pov. UJU — Ljubljana“ ima s članarino že plačano naročnino za list. Za oglase in reklamne novice vseh vrst je plačati po Din 2-50 od petih vrst. Inerdatni davek posebej. Pošt. ček. ur. 11.197.

Učiteljska samopomoč.

Zavednost učitelstva tudi za gospodarsko organizovanje. — Članstvo Samopomoči lepo narašča. — Izprememba pravil. — Odprava zdravniških certifikatov in drugih zaprek za pristop. — Po novem bo znašala podpora za smrtni slučaj od 5000 Din. — Pričakovati je še dviga članstva in podpore ob smrti. — Samopomoč je nestrankarska stanovsko-gospodarska organizacija. — Pristopajte k Samopomoči!

Društvo »Učit. samopomoč« je zborovalo dne 1. februarja 1925 ob 15. uri v prostorih Učiteljske tiskarne v Ljubljani. Ta izredni občni zbor je obravnaval prav važne izpremembe društvenih pravil. Storil je več sklepov, ki bodo pospeševali ugodni razvoj U. S.

Ob 15.30 otvori predsednik tov. Ivan Kocijančič izredni občni zbor, pozdravi navzoče in ugotovi sklepčnost po § 12. društvenih pravil.

Nato poda tov. Iv. Kocijančič sledeče

poročilo predsednika.

Tovariši! Zadnji občni zbor se je vršil dne 9. julija 1924 v Krškem. Društveni odbor je nekaj sklepov in naročil z zadnjega občnega zbora že izvršil, o drugih še neizvedenih bomo razpravljali danes v 3. točki dnevnega reda.

Sprejem nad 45 let starih.

Najvažnejši sklep zadnjega občnega zbora je, da se za eno leto sprejema v društvo U. S. tudi nad 45-letnike. O tem se je obvestilo prizadeto učiteljstvo s članki v »Učit. Tovarišu«, št. 31. in 38. iz leta 1924 in št. 3. iz leta 1925. O nadaljnjih obvestilih teh tovarišev in tovarišic poročam pri agitaciji. Odzvalo se je do zdaj 78 priglasev. Zdi se mi pa, da je to število še prav nizek odstotek starejšega, nečlanjenega učiteljstva v Sloveniji. Zdi se jim ponuja izredna prilika, kakršne ne bo kmalu. Strah pred visokim plačilom ni utemeljen, ker jim je društveni odbor dovolil plačevanje v obrokih do 1. septembra 1925. Najvišji znesek za 70-letnike in čez znaša Din 314; vsi mlajši priglasevci plačajo manjše zneske.

Agitacija za nove člane.

Največjo važnost polaga društvena uprava na smotreno agitacijo — pridobivanje novih članov. V mesecih septembru in oktobru 1924 je razposlal upravnik čez 600 pism — vsebina: 1. nabiralna pola, 2 tiskana oglasa (ponatisa iz »Učit. Tcv.« št. 38) in 1 položnica — vsem predsednikom okrajnih učiteljskih društev, vsem šolskim nadzornikom, vsem znanim nabiralcem in nabiralkam novih članov po okrajih, šolskim vodstvom večrazrednic, ravnateljstvom srednjih,

meščanskih in strokovnih šol, društvu učiteljic v Sloveniji, društvu upokojenega učiteljstva Slovenije, profesorskemu društvu v Sloveniji, Slomškovi zvezi in raznim posameznikom, ki so se oglasili za sprejem.

Napredek.

Uspeh te podrobne agitacije je bil prav dovoljen. Od septembra 1924 do danes se je priglasilo okrog 300 novih članov. Nabiranje priglasev pa še ni po vseh okrajih zaključeno. Danes šteje društvo 777 vpisanih, 128 sprejetih in priglasih članov.

Kakor bilježimo lep napredek pri številu članstva, tako smo napredovali tudi v gnotnem oziru. Društveni imovini je priraslo v letu 1924. Din 14.754.33. Račune, blagajniške knjige in računski zaključek za leto 1924. sta pregledala 6. januarja 1925 računski pregledovalca Fr. Črnagoi in Jos. Benedek. Našla sta vse v redu.

Umrli člani.

V letu 1924. je umrlo 6 članov, in sicer: Milka Baša iz Ptuj, Gabrijel Grilc iz Studenca, Jakob Dimnik iz Ljubljane, Martin Salamun iz Ptuja, Ivan Cerar iz Črnuč in Stjepan Dobrinč iz Sota. Sveta dolžnost me veže, da se še posebej spomnim umrlega odbornika in podpredsednika U. S. šolskega ravnatelja Jakoba Dimnika. Rojstvo, društveno delo in razmah U. S. je tesno zvezano s tem zaslužnim prosvetnim delavcem. V prvem odboru je bil odbornik in društveni podpredsednik; te funkcije je pokojnik obdržal skozi 26 let prav do zadnjega diha. Društveni zapisniki kažejo jasno in pregledno, koliko in kako intenzivno je delal pokojni ravnatelj ravno za U. S. Še v juliju 1924 se je udeležil občnega zbora v Krškem in prav živahno posegal v debate. Pogrešali ga bomo na naših zborovanjih in sejah, pogrešali njegovih dobrih in premišljenih nasvetov. Oddolžimo se vestnemu, neutrudljivemu odborniku in prvemu podpredsedniku U. S., pokojnemu ravnatelju Jakobu Dimniku s tem, da ga posnemamo v vztrajnosti pri delu mu želimo mirnega pokoja na Ljubljanskem polju in da ga ohranimo v blagem in hvaležnem spominu. Slava

mislite pa, da so taki podjetniki sami takó vneti abstinentje. O ne! Ti namreč dobro vedo, da je delo treznega delavca za 20 do 30% boljše in večje v istem številu delovnih ur kakor delo alkoholičarja.

Prav lepo so si pa umislili ročni delavci na Švedskem. V svoje strokovne organizacije sprejmejo izključno samo abstinente. Ker pa je delavec navezan na svoje strokovne organizacije, je umljivo, čemu je švedsko delavstvo tako napredovalo. Lahko rečemo, da samo zaradi tega, ker se je odpovedalo alkoholu.

Sicer pa delujejo v novejšem času vse države kar največ morejo v protialkoholnem smislu. Časopisi, brošure, predavanja, bolnice za alkoholičarje — ja še celo kino in radio sta stopila v boj proti temu uničevalcu narodovega zdravlja in duš. Narodi so se pričeli zavedati, in pričeli so srdito borbo proti vsemu, kar jih dela šibke. (Boj proti padanju porodov v Franciji!) In zdi se, da je alkohol eden najhujših vzrokov za pospeševanje degeneracije. Zato so se tudi pri nas vzdramili trezni ljudje in so pogledali okoli. Pričeli so s skromnimi sredstvi, zakaj naleteli so na odpor vsega naroda! Prejšnja vlada jih ni podpi-

mu! Prosim Vas, da se v znak našega počaščenja dvignete raz sedeže in zakličete spominu pokojnih članov: Slava jim!

Uprava.

Za 6 smrtnih slučajev v letu 1924. se je izplačalo dedičem na posmrtninah Din 7342.

V l. 1924. je imelo društvo 5 sej, 1 izredni občni zbor in 1 članski sestanek v Ljubljani. Vsi odborniki so vestno in brezplačno vršili svoj posel, za kar jim izrekam zahvalo. Prosim jih vsestranske podpore za v bodoče.

»Učit. Tovariš« priobčuje vse društvene vesti in objave brezplačno, agilni tovariši in tovarišice nabirajo pridno nove člane, predsedniki okrajnih učiteljskih društev pa stavijo na zborovanjih poročila o U. S. na dnevni red. Vsem tem in vsem drugim, ki na ta ali oni način bude, podpirajo in širijo smisel za U. S. bodi iz tega mesta izrečena najpriskrajša zahvala. Zvesti naj nam ostanejo tudi v prihodnje!

Namen društva.

U. S. je dobrodelno društvo: V najhujši stiski pomaga potrebnim z denarnimi prispevki — posmrtnino. Ta se ravna po številu članstva. Skušajmo privabiti v naš krog vse one tovarišice, tovariše in njih soproje, ki danes še niso člani U. S. Porabimo vsako priložnost, ki se nam nudi v to! Storili smo veliko dobroto njim samim, posredno pa koristili tudi sebi. Povdarjam še, da ravno U. S. najbolj pozna in na najuspešnejši način izvaja tovariški čut. Lepa je blažilna beseda, več pa odvrne ob svojem času hitra, gmotna podpora. Zdi se mi, da je sprejemnica U. S. najboljša delnica, za katero malo plačam, a veliko prejmem. Krepko naprej in vedno navzgor!

Volitev novega odbornika.

Po načelnikovem poročilu se je volilo enega odbornika, katero mesto je bilo vsled smrti društvenega podpredsednika šolskega ravnatelja Jakoba Dimnika od 1. septembra 1924 prazno. Po vzkliku je bil izvoljen za odbornika tov. Ivan Dimnik, strokovni učitelj v Ljubljani. O volitvah začasnih namestnikov odbornikov pri 3. točki dnevnega reda.

Današnja posmrtnina.

K 3. točki dnevnega reda — prememba pravil — je utemeljeval odborove predloge društveni predsednik.

Današnja posmrtnina znaša Din 1554. To je že lep znesek, vendar pa ne pokrije vselej vseh stroškov, ki nastanejo po bolezni in ob smrti umrlega čla-

rala — nji je bilo še ljubše, če gine Slovenec v alkoholu. Zato tudi ni bilo uspehov. Sveta vojska je skromno prilezla čez preobrat. Toda še sedaj ni zapisati veselih uspehov, dasi precej vztrajno deluje. Protialkoholno delovanje v šoli pa je žal zelo slabo. Mladih junakov ni veliko (treba bo misliti na uspešnejšo akcijo!), učiteljstvo se premalo zanima za to stvar — in da prav na kratko pregledamo vse protialkoholno delo: Uspehov je toliko kakor nič! Zato je treba, da pričnemo res že enkrat, toda temeljito in preudarno! Seveda zato takoj in proč z odlašanjem! Skušal bom drugič v nadaljevanju podati načrt za skupno uspešno delo.

II.

To vprašanje prerešetati temeljito, tako da se bo nanj lahko brez vseh ovinkov pozitivno odgovorilo je nujnost! Nepobitna nujna potreba za vsakega posameznika, še bolj za skupnost, neprecenljiva važnost za naš narod in vse človeštvo. Saj je vendar stremljenje vseh naprednih sociologov, dvigniti človeško družbo na nivo pravega udejstvovanja človeka kot človeka — ne samo inteligentnega primata, iztrebiti iz njega vse tisto, kar je še dedščina njegovega žival-

na. Druginja je velika, za zdravnika in pogreb so precejšnji izdatki. — Lehrer-Selbsthilfe iz republike Avstrije je dvignilo posmrtnino na avK 4.000.000, kar je prilično Din 4000 — Posamezni člani se oglašajo s primernimi nasveti, da naj zvišamo članski prispevek za smrtni slučaj od Din 2 na Din 5; nekateri celo na Din 10.

Sprememba pravil.

Društveni odbor je razmišljal in razpravljaval o tem na sejah dne 22. novembra, 19. decembra 1924 in 6. januarja 1925. Posebej se je bavil s tem vprašanjem članski sestanek dne 19. decembra 1924. Z visokimi prispevki se ni smelo obtežiti svojih članov, na drugi strani pa se je hotelo doseči vendarle večje, današnji draginji primerne posmrtnine. Posledica vseh razprav in sestankov je ta, da Van danes predlagam v razpravo sledeči predlog:

1. Prispevek za smrtni slučaj se dvigne od Din 2 na Din 5.
2. Za rezervni zaklad od Din 2 na Din 5 letno.
3. Za vpisnino od Din 5 na Din 10.
4. Za upravnino od Din 1 na Din 4 letno.

Glasovale se je posebej o vsaki točki odborovega predloga. Pri glasovanju se je sprejela 1., 3. in 4. točka soglasno, odklonila pa 2. točka — zvišanje prispevka za rezervni zaklad — ter sklenilo, da ostane stari prispevek Din 2 letno.

Sprejeti sklep se glasi: 1. Prispevek za smrtni slučaj je Din 5, 2. Za vpisnino Din 10 in 3. Za odpravnino Din 4 letno.

Tovariši nabiralci novih članov nam neprestano tožijo, kake težave jim napravljajo zdravniški pregledi in certifikati. Včasih ni zdravnika doma, drugič manjka eden ali drugi od priglasevcev, pot k oddaljenemu zdravniku je zvezana z velikimi stroški, za zdravniški pregled in izjavo je treba šteti denar. Na drugi strani je pa zdravniški certifikat v mnogih slučajih gola formalnost brez prave vrednosti. Zdravnik, ki hoče obvarovati priglasevce večjih stroškov, podpiše nabiralno polo sumarično brez preiskave. On smatra vse aktivne priglasevce za zdrave, če niso na bolezenskem dopustu. To naziranje se zdi tudi društvenemu odboru za dovolj tehtno, da predlaga sledeče:

»Zdravniški certifikat se odpravi; v dvomljivih slučajih more društveni odbor zahtevati od priglasevca zdravniški certifikat.«

Ta predlog se sprejme soglasno. Pri pomni naj se še, da se ne dela nobene razlike med aktivnimi ali upokojenimi tovariši, če so zdravi. Društveni odbor skega pokolenja — vse tisto kar kot človek lahko brez škode — in s koristnostjo pogreša. Človek, kakršnega hoče bodočnost, ne bo zaradi tega asket. To bi bilo nesmiselno ravno tako, kakor če bi hoteli vzgojiti človeka v požrešno, nikoli nenasitno bitje. Torej srednja pot —? Ne abstinenca, ne pijančevanje — temveč po geslu naših »ferkelčkarjev«: »En ferkelček al pa dva — saj to se ne pozna!« Ta točka je v borbi proti temu socialnemu zlu silno važna in potrebno je, da si jo od vseh strani ogledamo.

Najboljše, najbolj zdravo, najbolj idealno, najkoristnejše geslo je: Popolna vzdržnost — abstinenca! Dokazano je, da je alkohol strup; da je človeškemu organizmu škodljiv; da so posledice vidne in težke — da so podedljive. Je pa tudi dokazano, da je zelo hinavski in potuhnen, da je v gotovem štadiju svoje aktivnosti zelo razposajen in neugnan in pa še to so dognali (kar seveda ni bilo težko!), da je alkohol strupen tudi v najmanjši količini. Človek pa ima razum, zmogen je, da se zaveda kaj dela, ima dar premišljevanja — toda ogromna večina se ne zaveda, da je voda proti alkoholu kakor lepa beseda proti kvanti.

LISTEK.

T. SELIŠKAR:

Protialkoholno vprašanje.

To so torej posledice prohibicije. Tu se je uresničil oni veliki zakon evolucionarnega razvoja, zanikajoč vsaki teror, ki hoče naenkrat in še to nasilno preusmeriti človeške misli in njega hotenje. In pa še nekaj: Pri prohibiciji se je uveljavila nagonna strast za prepovedan sad! Seveda je bila prohibicija namenjena samo za proletariat. Bogatini kakor poročajo ameriški časopisi, dopijejo sedaj še več šampanjca in dragih likerjev kakor pa poprej. Po vseh teh podatkih se prohibicija ne obnese, kakor so sicer verovali vanjo vsi trezni.

Zelo uspešno protialkoholno sredstvo pa je pustiti človeka voliti: ali alkohol ali propast — ali pa treznost in boljši kruh. Tako namreč delajo mnogi ameriški podjetniki. Kdor je trezen in postane abstinent, dobi 20 do 30% večjo plačo ali pa še več. Kogar se zaloti v pijanem stanju pa je odpuščen. Je sicer tudi to sredstvo zelo nasilno, toda če ne gre drugače — pa je dobro. Ne

si pridržati pravico v dvomljivih slučajih zahtevati zdravniško preiskavo.

Kot tretji odborov predlog je bil sledeči: § 10. a društvenih pravil je v toliko pomanjkljiv, da navaja pač število odbornikov, ne omenja pa njih namestnikov. Vzemimo slučaj: 1 odbornik umrje, 1 se odpove, 1 odbornik pa ne more k seji, ker je uradno zadržan, trajno ali hipno bolan itd. Odbor ne more biti sklepčen. Zato predlagam k § 10. a sledeči dostavek:

»Društveno vodstvo oskrbuje odbor. Odbor sestoji iz načelnika, njegovega namestnika, tajnika, dveh odbornikov in treh namestnikov, ki nadomeščajo glavne odbornike v vsakem slučaju.»

Tudi ta predlog je bil slučajno sprejet. Dodatno k temu predlogu se je do oblasne odobritve tu navedenih prememb društvenih pravil izvolilo z vzklikom začasne namestnike društvenim odbornikom, in sicer:

Rudolf Dostal, strokovni učitelj v Ljubljani.

Vinko Gregorič, učitelj v Ljubljani.

Josip Kobal, strokovni učitelj v Ljubljani.

Vse navedene spremembe društvenih pravil se bodo v obliki »dodatka k društvenim pravilom« poslala politični oblasti v odobrenje; do tedaj pa ostanejo veljavne še stare določbe.

Pri slučajnostih se je predlagalo in sklenilo, da prinaša »Učit. Tovariš« od časa do časa — na dva ali tri mesece — število članov U. S., znesek posmrtnine, imena umrlih članov, koliko je prirastka in splošno kratka poročila o društvenem delovanju.

Po izčrpanem dnevnem redu se zahvali predsednik navzočim za udeležbo in v debatah ter predlogih podane nasvete. S prošnjo, da vsak posameznik stori vse, kar je v njegovi moči, da se vzbudi pravo zanimanje za U. S. med tovariši in tovarišicami, ki še niso naši člani, zaključil ob 16.30 izredni občni zbor.

Navodilo članom.

Pri tej priliki naj omenim še neke zadeve, ki bi utegnile oplašiti to ali ono tovarišico, tovariša, njegovo ženo, vdovo tovariša, aktivnega ali upokojenca, da se ne priglasi za sprejem v U. S.

Nekateri starejši tovariši — nad 45-letniki — so mnenja, da plačajo večje sprejemne pristojbine kot drugi priglašenci. Temu pa ni tako. Iz tiskanega oglasa — ponatis iz »Učit. Tov.« št. 38 iz 1. 1924 — vsakdo lahko izračuna, da so njegove pristojbine prav iste kot pa enako starega tovariša, ki je vstopil v U. S. o pravem času. Danes uživata iste

pravice, dediči prejmejo isto posmrtnino, zato isto plačilo. Trdil bi celo, da so tovariši — sedanji priglašenci — na boljšem, ker plačujejo pristojbine v današnjih dinarjih v tem, ko so jih tovariši — stari člani — plačevali v kronah, ki so svoj čas nekaj veljale. Da uradna zameмба 1:4 ne odgovarja dejanskemu stanju, o tem ni dvoma.

Starejši priglašenci se strašijo visokih zneskov za sprejemne pristojbine. Kako jih plačati? Društveni odbor je dovolil vsem onim, ki imajo večje zneske, plačilo na mesečne obroke do 1. septembra 1925. Redno plačujejo le prispevke za posamezne smrtne slučaje. V splošnem pa društvena uprava pristane na vse olajšave, ki so le možne. Priglašene naj izrazi samo željo in ustreglo se mu bo radevolje.

Nekateri mlajši tovariši — samci in neomožne tovarišice so mnenja, da je za nje posmrtnina brez vrednosti. Res je, da žena in otroci ne bodo žalovali za njimi, a mati, sestra, brat in drugi sorodniki so le še tu. Na pokopališču ga je na dostojen način treba spraviti. Kot učitelj sem dolžan svojem statusu, da mu v življenju in ob smrti skazem čast, ki mu gre. Kaj pa čut pravega tovarištva? Beraču — neznanim osebam — podarim par dinarjev. Ali naj tovariševi družini, tovarišičnim sorodnikom v najkritičnejšem položaju odrečem malenkostni članski prispevek Din 2! Že ta zadnja utemeljitev je tako važna za vse učiteljstvo, da ne bi smel ni en tovariš, ne ena tovarišica, ki se zavedata pravega tovarištva, ostati izven vrst društvenikov U. S. — Kako prijetno pa vpliva na človeka že zavest, da sem svojcem zagotovil za najtežji čas gmotno podporo. Z nizkimi zneski — v letu 1924. Din 15 — je vse že odpravljeno.

Učiteljsko društvo za Marenberg je sklenilo, da je vsak organizirani član tudi član U. S. Ali ne bi bilo to izvedljivo tudi po drugih okrajih? S prav lepim številom članov U. S. so zastopani šolski okraji Celje, Črnomelj, Kamnik in še drugi. Na žalost moram pa omeniti, da so baš kraji blizu Ljubljane zagnjeni v gosto meglo, neprodarno za U. S.

Vabimo vse tovarišice, tovariše, njih soproge, profesorje vseh zavodov s svojimi in vdove tovarišev, da se priglase za sprejem. Posebno starejše osebe — nad 45 let — naj ne odlašajo s prijavo; sprejema se jih samo še v prvi polovici 1. 1925.

Kdor želi sebi in svojcem dobro, ta bo postal član U. S.

Vsa pojasnila daje tov. Ivan Kocijančič, učitelj v Ljubljani, Gosposvetska cesta 13, vr.10.

§.

Imamo zakone srca in zakone razuma. Zakon razuma je logičen, a neizprosni in kruti, pa tudi komoden! Če se ravnaš po njem, se ti ni treba bati ukorov, ker boš vedno delal tako, kot prija tistim, ki so zgoraj. Zakon razuma se imenuje tudi birokratizem.

Zakon srca je diametralno nasproten birokratizmu: zanj nimamo ne »členov«, ne navodil; vzakoni se sam — od slučaja do slučaja, je nelogičen, a humanitaran.

Mislim tole:

Po zakonu, ki jim ga je narekovalo srce in ljubezen, so se ob prevratu mnogi učitelji v inozemstvu odločili, da vztrajajo na svojih mestih, vključno s preganjanju, vključno s ricinovemu olju in vključno z zavesti, da bodo nekoč morali preko meje s trebuhom za kruhom. Kajti zakon srca jim je obenem govoril, da bodo kasneje sprejeti v domovino, tako kot sprejema tujina svoje pregnane sinove.

LISTEK.

In memoriam

† tov. nadučitelju Karlu Vizjaku.

Olej, še zdaj ne morem skoro verjeti, da si ne seže v roke nikdar več. Še to uro ne, ko Ti pišem ta skromni spomin in ko Tebe v Celju peljejo v črni kočiji...

Mirno boš spal, od vseh strani se koplje v solncu tisti grič pred mestom, na vse strani boš videl... Tja domov v Savinjsko dolino, in v mesto, kaj dela gospa in Štefka in Dragica, in dol na cesto in mimo Majdliča naprej, kjer si se otepaval z očeti in sinovi, materami in hčeram, z vsemi vkup v Špešj se posebej, jih učil abecede, jih »fralal«, jim sestavljal pogodbe in še testament majki. Pa pokukaš proti šoli: Kdo je pred pisarno? »O, Vi, mati Tinačka? Kaj boste pa Vi povedali?« »E, — nekaj sem Vam prinesla, gospod, klobaso in par jajc, malo — zato, ko ste zadnjič...« Saj veš, užaljena bo, če odkloniš... Klobasa in par jajc, to je red sv. Save našega ljudstva svojemu učitelju...

In pogledaš nazaj proti mestu, težke vozove z opeko prehitava koleselj:

In se je zgodilo meseca oktobra 1924, da so bili nekateri naših tovarišev v inozemstvu kratkoma odstavljani in vrženi na cesto brez plače in brez drugih dohodkov, tako da so si morali iskati kruha v domovini. Takoj jih je objel zakon razuma: čakati so morali mesece in mesece, da se izvedejo vse formalnosti v tolikih in tolikih prepisih in dekorirani s tolikimi in tolikimi koleki. Končno je pa trpin vendar prišel do zaželenega kruha. Vesel, četudi zadolžen do vratu in še preko, je pripeljal svojo ženo in kar še spada k njej na službeno mesto ter vložil kolekovano prošnjo s kolekovanimi prilogami za povrnitev selitvenih

stroškov. Pa je zakon razuma spet sprožil prst: »Stoj, saj si na lastno prošnjo prišel« — ali: »zakon je zakon« — ali: »saj vemo, saj razumemo, ali člen ta in ta« itd. In tako je zakon razuma spet zatrujal.

Komur gre:

Več srca in manj birokratizma, ako nočete, da se idealizem naših najboljših zalije z malodušjem in nevero. Če se da do preiti ali nategniti člani učiteljstvu v škodo, naj se preidejo ali nategnejo tudi taki, da bodo nam v prid, ko in kjer bo to zahtevala humanitarna pravičnost.

Josip Ribičič.

Gibanje učiteljske omladine.

—uč 5. sestanek učit. naraščaja v Mariboru. Kakor običajno smo se zbrali v 1. a razredu deške gradjanske šole v soboto dne 27. jan. ob pol 6. uri na našem 5. sestanku. Otvoril ga je tov. Albin Čič, zapisnik sta vodila Anica Zupanc in Franjo Rogl. Tov. predsednik je po pozdravu in ugotovitvi, da so naši sestanki zelo zadovoljivo obiskani, dal besedo predavatelju g. prof. Gustavu Šilih. Predavatelj je uvodoma v kratkih potezah govoril iz zadnjega svojega predavanja najbistveneje o dr. Alfred Adlerjevi »Individualni psihologiji«. Povdarjal je veliko vrednost te njegove psihologije, ki leže pred vsem v poudarku: »zavedati se svoje lastne vrednosti« (Selbstwertbewußtsein) in odločno vloge, ki jo ima ta zavest za razvoj posameznika. Prešel je nato k raznim tipom razvijajočih se posameznikov in navedel najbistveneje, ki se premočrtno razvijajo, premagajo vse ovire in dospo do cilja, ki po ovinku in s skrajnim naporom premagajo ovire in dosežejo cilj, ki omagajo pred ovirami in krenejo s poti do cilja in one, ki preko ovir, ne da bi se jih zavedli, dospo do cilja. Tudi ob bliže nam je predstavil te tipe ter navajal iskustva psihologa dr. A. Adlerja, ki si jih je pridobil na polju zdravljenja in obrazovanja takih tipov. Iz skupin vprašanj, ki jih dr. Alf. Adler v posvetovalnicah stavi na vse čimtelje, ki jih je treba uvaževati za razvoj otroka, smo spoznali, kako velike važnosti je ta psihologična izsledovalna smer za prvotni razvoj otroka, njegovo razmerje do staršev; sester in bratov; do učitelja, vzgojitelja; do odraslih sploh, do živali itd. Predavatelj g. prof. Šilih je s svojim lepo zasnovanim predavanjem dosegel svoj namen. Seznanil nas je s psihologičnim spoznanjem dr. Alfreda Adlerja na polju individualne psihologije ter nas pridobil, da se bomo po dovršenem študiju intenzivno zanimali za razvoj psihologije in pedagogike doma in drugod.

Tov. Albin Čič se je predavatelju v imenu vseh prav lepo zahvalil in naznanil, da bo na 6. sestanku dne 7. februarja 1925, ob pol 6. zvečer predaval tov. Anton Skala o snovi: Nekaj konkretnih slučajev iz zdravstvene pedagogike.

Anica Zupanc — Franjo Rogl.

Splošne vesti.

Intrigant v »Slovincu« skuša na vsak način zanesti razdor v naše vrste. Izjavljamo, da so se vsi člani vodstva organizacije strogo držali discipline in na seji širjega sosveta določenega postopka pri

majala v meni... Hvala Ti, tovariš dobri in modri.

Za vse. Tudi za to, da si me prišel hospitirati dva ponedeljka po vrsti, čeprav nisi imel vzroka. In da si celo izrecno zahteval, da naj bo preparacijski zvezek sešit. In koliko je bilo pri vsakem konferenčnem zapisniku številki! Si že vedel, zakaj — natančen si bil, bogme, neznanški respekt sem imel pred Teboj ravno zaradi tega. In če sem Te kdaj v mislih nahlutil za pedanta in filistra, saj me nisi slišal. Vedel sem bil pač takrat šele prvo polovico, da namreč tiste številke niso glavne. Danes vem tudi tisto, česar nam Ti nisi na glas povedal, da je namreč ravno natančnost in vestnost v majhnem in najmanjšem vredna največ. Ker je predpogoj za veliko. Zahvaljen! In — ali še veš, ko sem razbiljal na dvorišču štor. Ti pa si slonel na vratih in me hvalil, kako sem vztrajen? Dvajsetkrat bi bil odnehal, da Te ni bilo s Tvojo vztrajnostjo! Najmanj pol ure, pol vroče ure sem vrgel v žrelo Tvoje hvale — in sem ga res razbil! Leta so pretekla, predno sem Te prepoznal! Hvala Ti!

Pa takrat, ko sem imel sršena za matico — še pomniš? Štirinajst dni si se

učiteljskih imenovanjih in se niso vtikali v to zadevo. Svoje mnenje so izrazili v tej zadevi samo od učiteljstva v to poverjeni člani in predsedniki okrajnih učiteljskih društev. Organizacija se pa v zadnja premeščanja ni vtikala in jih tudi ni povzročala ter se bo še naprej borila proti temu, da se vtičje lajki in nepoblaščen ter neodgovorni faktorji v učiteljske personalije, o čemer bomo še izpregovorili svojo besedo. Vsako drugačno pisanje in klevetanje je obrekovanje.

— Maribor. Lepi časi se nam obe-tajo na šolskem polju. Mestni svet je skrčil vsoto za nabavo učil in učnih pripomočkov za revno decu kar za 20.000 Din, ves proračun se je skrčil za 10%. Na 1. dekliški šoli proče mestni šolski svet porabi nekaj prostorov za urade in vsled tega štiri razrede nastavit v Vesni, daleč od sedanje šole, v drugem šolskem okolišu. Le tako naprej!

— Organizacija prosv. oddelkov pri oblastih v naši državi. Poleg že obstoječih prosvetnih oddelkov pri velikih županij v oblastih je ministrstvo otvorilo tudi potrebne nove prosvetne oddelke, ki bodo pričeli poslovati, ko bo dodeljeno potrebno osobje. Sedaj imamo torej prosvetne oddelke v sledečih oblastih:

1. bihački, 2. vrbački, 3. dubrovački, 4. zagrebški, 5. ljubljanski, 6. mariborski, 7. mostarski, 8. osiečki, 9. primorsko-krajiški, 10. sarajevski, 11. splitski, 12. srem-ski, 13. travniški, 14. tuzlanski, in nove: 15. bački (N. Sad), 16. beograjski (Beograd), 17. bitoljski (Bitolj), 18. bregalniški (Štip), 19. zetski (Cetinje), 20. kosovski (Pristina), 21. dunavski (Smederevo) in 22. skopski (Skoplje).

— Rešitev prošnje učiteljstva v mariborski oblasti za vštete službene dobe. Po prizadevanju velikega župana mariborske oblasti se je revidirala ob prevedbi všteta službena doba nekaterih učnih oseb ter so se do sedaj izdala nova »Rešenja« odnosno nalog za ureditev prejemkov za naslednje učitelje in učiteljice: Josip Cenčič v Rogatcu, Vida Ivanec v Slovenjgradcu, Fran Šafarič v Križevcih pri Ljutomeru, Mirko Marinič pri Sv. Marku niže Ptuja, Viktorija Kraševac v Črešnjevcu in Olga Kraševac v Mariboru.

— Vozne olajšave za šolarje. Na vlogo Zveze jug. žel. poslano gospodu direktorju dr. Borku je direkcija odredila, da dobe upravičenost do režijske vožnje tudi oni otroci žel. delavcev, ki so že prekoračili 16. leto starosti in se vozijo v mesta v šolo. Ta ugodnost pritiče tudi takim otrokom delavcev, starih nad 16 let, ki se uče v mestih obrti in obiskujejo tam obrtno-nadaljevalno šolo.

— Himen. Poročil se je gosp. Janko Butara s tovarišico gđ. Melito Schillerjevo. Bilo srečno!

mi smejal, kjer si me zagledal, ampak zdaj se ne bom zmotal nikdar več, tako natančno si mi razkazal sladko družino.

Česa se še vsega spomnim! Kako sva hodila v Celje po plačo. In si mi po poti pripovedoval o »Ljubčanarjih« in sebi med njimi. Povsod in vedno isti: dobra duša Ti je kukala na vseh koncih iz uradne suknje.

Rad sem Te imel.

Zdaj pa si šel še zadnjokrat k Nadzorniku. Ej, lahak Tebi račun. Akti so urejeni in povezani, kronika je spisana, matična knjiga se vodi dalje... še Uradni list priča o Tvoji vestnosti: letnik poleg letnika, vse številke, vsa kazala in najmanjši rob ne gleda iz vrste, Edino Špešj se ni v šolo. Pa tudi zastran njih se ne boj. Saj ve Nadzornik, da si storil vse, kar si mogel. Akta od tolikih let; lep fascikel jih je. Nebeškemu Nadzorniku jih ni treba brati; položil jih bo ad acta. Mi jih ne bomo.

Kaj Te res ni več, tovariš nadučitelj?

Zdajle, to uro ga neso k počitku... Zadnjokrat je zapel zvonec na hodniku!

Knjige pod klop! Vstanite... Molimo... Zanj, ki je bil naš...